

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **M. G. i B. R.**

skazanych za czyny z art. 233 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 stycznia 2024 r.

zażalenia M. G. na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 24 października 2023 r., sygn. akt IV Ka 676/23,

odmawiające przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie

uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 11 października 2023 r., sygn. akt IV Ka 676/23

na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł:**

**uchylić zaskarżone zarządzenie, na podstawie art. 435 k.p.k.  
także w odniesieniu co do wniosku skazanej B. R., i przekazać  
sprawę do ponownego rozpoznania w Sądzie Okręgowym w  
Krakowie.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 11 października 2023 r., sygn. akt IV Ka 676/23, w odniesieniu do M. G. utrzymał w mocy, a w odniesieniu do B. R. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z dnia 31 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 742/22, którym wymienione zostały skazane za czyny z art. 233 § 1 k.k.

Pismami datowanymi 11 października 2023 r. obie skazane złożyły wnioski o doręczenie im wyroku Sądu odwoławczego z uzasadnieniem.

Zarządzeniem z dnia 24 października 2023 r. upoważniony sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie na podstawie art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 422 § 1 i 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosków (w pkt 1. wniosku skazanej M. G., w pkt 2. wniosku skazanej B. R.)), uznając je za bezskuteczne (przy tym omyłkowo wskazał, że chodzi o uzasadnienie wyroku z dnia 17 października 2023 r.). W uzasadnieniu wskazał, że zostały złożone „na dzienniku podawczym” 11 października 2023 r. o godzinie 10:09 (wniosek M. G.) oraz o godzinie 10:10 (wniosek B. R.), zatem przed ogłoszeniem wyroku przez Sąd Okręgowy w Krakowie, co nastąpiło po godzinie 10:30. Tymczasem w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że zgłoszenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia przed ogłoszeniem wyroku jest przedwczesne, zatem nie wywołuje ono skutku w postaci konieczności sporządzenia i przesłania stronie uzasadnienia wraz z odpisem wyroku. Skutek ten nastąpi, jeżeli w terminie określonym w art. 422 § 1 k.p.k. strona ponowi wniosek, względnie złoży pisemne oświadczenie, że wniosek przedwcześnie zgłoszony podtrzymuje. Obie skazane takiego działania jednak nie podjęły.

W reakcji na opisane zarządzenie M. G. złożyło pismo adresowane imiennie do autora zarządzenia. Wobec tego, że z treści pisma wynika, iż kwestionuje przedmiotową decyzję, pismo zostało potraktowane jako zażalenie i przedstawione do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie. Postanowieniem tego Sądu z dnia 27 listopada 2023 r., sygn. akt II AKz 787/23, na podstawie art. 35 k.p.k. zażalenie zostało przekazane do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaskarżone zarządzenie należało uchylić i sprawę w przedmiocie wniosku skazanej M. G. o doręczenie jej wyroku Sądu odwoławczego z uzasadnieniem przekazać do ponownego rozpoznania w Sądzie Okręgowym w Krakowie. Przepis art. 435 k.p.k. nakazywał uchylenie zarządzenia także co do wniosku skazanej B. R. Takie rozstrzygnięcie wynika z zaistnienia w sprawie bezwzględneho powodu odwoławczego określonego w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 3 k.p.k.

Przepis art. 40 § 3 k.p.k. stanowi, że sędzia, który brał udział m.in. w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji, nie może orzekać co do tej kasacji. W

orzecnictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, że zawarte w art. 40 § 3 k.p.k. pojęcie orzekania „co do kasacji” odnosi się nie tylko do orzekania w przedmiocie merytorycznej zasadności kasacji, czy orzeczeń decydujących o jej dopuszczalności, ale też rozstrzygnięć pozostających z nimi w ścisłym związku, które „blokuja” dostęp do tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Za takie niewątpliwie należy uznać zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem (zob. np. postanowienia SN: z dnia 30 marca 2017 r., V KZ 7/17 oraz V KZ 9/17; z dnia 28 listopada 2018 r., V KZ 51/18; z dnia 25 stycznia 2021 r., IV KZ 4/21; z dnia 20 września 2022 r., II KZ 26/22). Tymczasem sędzia X.Y., który wydał zaskarżone zarządzenie, wcześniej brał udział, jako przewodniczący składu orzekającego i sprawozdawca, w wydaniu wyroku, o którego doręczenie wraz z uzasadnieniem wystąpiły obie skazane. Stwierdzenie uchybienia o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej nakazywało uchylić w całości zaskarżone zarządzenie, w celu wydania wolnego od procesowych nieprawidłowości rozstrzygnięcia co do wniosków skazanych. Zbędne było przy tym wypowiedzanie się co do merytorycznej prawidłowości zarządzenia, tym niemniej celowe będzie wspomnieć, że Sąd Najwyższy, nie negując tego, iż co do zasady wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku złożony przed jego wydaniem jest bezskuteczny, w kontekście wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 13 grudnia 2018 r., 21497/14 (Witkowski przeciwko Polsce), zwracał też uwagę na konieczność indywidualnej oceny przypadku złożenia przez uprawnionego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku przed dniem (czasem) ogłoszenia tego wyroku (zob. postanowienia: z dnia 1 sierpnia 2019 r., I KZ 5/19; z dnia 12 grudnia 2019 r., II KZ 44/19; z dnia 7 maja 2020 r., V KZ 6/20; z dnia 25 stycznia 2021 r., IV KZ 4/21). Nadto wypada mieć w polu widzenia, że po ogłoszeniu wyroku przez Sąd Okręgowy w Krakowie M. G. na rozprawie (protokół k. 652) złożyła pismo adresowane do Sądu Najwyższego, w którym podała, że cyt. „wnoszę o Kasację obu Wyroków” (k. 653). Zastępca Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego wspomnianego Sądu po stwierdzeniu, że pismo to nie spełnia wymogów kasacji, zarządził jego dołączenie do akt bez dalszego biegu (k. 659). Wydaje się jednak, że postąpieniem prawidłowym byłoby również rozważenie, czy art. 118 § 1 i 2 k.p.k. nie przemawia za uznaniem pisma za

wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, względnie czy nie zachodzi potrzeba zażądania od skazanej wyraźnego wypowiedzenia się w tym względzie.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[PGW]

[ał]